

**Xəzər dənizinin su bioloji resurslarının
mühafizəsi və səmərəli istifadəsi haqqında
Saziş**

Bundan sonra Tərəflər adlandırılacaq, Azərbaycan Respublikası, İran İslam Respublikası, Qazaxıstan Respublikası, Rusiya Federasiyası və Türkmənistanın hökumətləri,

Tərəflərin dövlətləri arasında mehriban qonşuluq əlaqələrinin inkişaf etdirilməsi istəyini rəhbər tutaraq,

Xəzər dənizinin birgə su resurslarının Tərəflərin dövlətlərinin ümumi sərvəti olmasını tanıyaraq,

Xəzər dənizinin su bioloji resurslarının mühafizə olunması üçün Tərəflərin razılışdırılmış fəaliyyətlərinin zəruriliyini qeyd edərək,

4 noyabr 2003-cü il tarixində Tehran şəhərində imzalanmış Xəzər dənizinin dəniz ətraf mühitinin mühafizəsi haqqında Çərçivə Konvensiyasının müddəalarını nəzərə alaraq,

Xəzər dənizinin su bioloji resurslarının mühafizəsi, artırılması və səmərəli istifadəsi üçün birgə elmi tədqiqatların aparılması vacibliyini qeyd edərək,

Xəzər dənizində su bioloji resurslarının hasilatının Tərəflərin dövlətləri və onlarının əhalisinin məşğulluğu üçün iqtisadi önəm daşıdığını nəzərə alaraq,

aşağıdakılardan barədə razılığa gəldilər:

Maddə 1

Hazırkı Saziş Xəzər dənizinin su bioloji resurslarına tətbiq olunur.

Maddə 2

Hazırkı Sazişin məqsədləri üçün terminlər:

“su bioloji resursları” – balıqlar, molyuskalar, xərcəngkimilər, məməlilər və digər növ su heyvanları və bitkilər;

“Komissiya” – su bioloji resurslarının mühafizə olunması, səmərəli istifadəsi və onların birgə ehtiyatlarının idarə olunması üzrə Komissiya;

“birgə su bioloji resursları” – nərəkimi balıq növləri, kirkələr, suitiləri, eləcə də Komissiya tərəfindən bu siyahıya daxil edilmiş digər balıq növləri;

“yenidən istehsal” – aşağıdakılara yönəlmış tədbirlər də daxil olmaqla su bioloji resurslarının yenilənməsidir:

- təbii artım və kürüləmə yerlərinə istehsalçıların miqrasiya marşrutlarının mühafizə olunması və bərpa edilməsi;

- süni artırılma yolu ilə kürülərin və körpə balıqların artırılması və buraxılması;

 - balıqların qidalanma, kürüləmə və qışlama yerlərinin mühafizə olunması;

“ovlama” – müəyyən vaxt müddəti ərzində istənilən vəziyyətdə təbii yaşayış mühitindən tutulan bütün su bioloji resursları;

“hasilat” - məqsədi su bioloji resurslarının təbii yaşayış yerlərindən çıxarılması olan istənilən növ fəaliyyət;

“ixtisaslaşmış hasilat” – əsas məqsədi balıqcılıq fəaliyyəti olan balıq növlərinin tutulması;

“kommersiya hasilatı” – süni artırırılma və elmi məqsədlər üçün tutulmalar istisna olmaqla ixtisaslaşmış hasilat;

“tutulma” - digər növ bioloji resursların ixtisaslaşmış ovunun daxil edilməsi ilə bioloji resurs növlərinin ovu, çıxarılması və tutulması.

Maddə 3

Hazırkı Sazişin məqsədi birgə su bioloji resurslarının idarə edilməsi də daxil olmaqla, Xəzər dənizinin su bioloji resurslarının mühafizə olunması və səmərəli istifadəsidir.

Maddə 4

Hazırkı Sazişin həyata keçirilməsi üçün Tərəflər aşağıdakı prinsiplər əsasında əməkdaşlıq edirlər:

- 1) Xəzər dənizinin su bioloji resurslarının kommersiya məqsədləri üçün istifadəsindən öncə mühafizəsinə önəm verilməsi;
- 2) birgə su bioloji resurslarının davamlı istifadəsi;
- 3) Xəzər dənizinin su bioloji resurslarının tutulması və mühafizəsinin tənzimlənməsinə münasibətdə Tərəflər üçün qəbul oluna bilən ümumi qəbul edilmiş beynəlxalq qaydaların tətbiqi;
- 4) Xəzər dənizinin ekoloji sisteminin və su bioloji resurslarının bioloji müxtəlifliyinin mühafizə olunması;
- 5) elmi tədqiqatların su bioloji resurslarının mühafizə olunması və birgə su bioloji resurslarının idarə edilməsi üçün əsas kimi tətbiq edilməsi;
- 6) Xəzər dənizinin su bioloji resurslarının mühafizə olunması, səmərəli istifadəsi və birgə su bioloji resurslarının bütün areal üzrə idarə edilməsi üzrə uyğunluq tədbirlərinin təmin edilməsi.

Maddə 5

Hazırkı Saziş çərçivəsində Tərəflər aşağıdakı sahələr üzrə əməkdaşlıq edirlər:

- 1) razılışdırılmış elmi tədqiqatların aparılması;
- 2) birgə su bioloji resurslarının hasilatının tənzimlənməsi üzrə tədbirlərin işlənib hazırlanması;
- 3) su bioloji resurslarının qeyri-qanuni, məlumatlandırılmamış, tənzimlənməyən hasilatı və qeyri-qanuni dövriyyəsi ilə mübarizə üzrə tədbirlərin işlənib hazırlanması;

- 4) Tərəflərlə razılaşdırılmış formatda hasilat statistikası üzrə məlumatların toplanması, təqdim olunması və mübadiləsi;
- 5) birgə su bioloji resurslarının və onların təbii yaşayış mühitlərinin yenidən istehsalı və mühafizə olunması, eləcə də nərəkimi körpə balıq növlərinin buraxılması üzrə qısa, orta və uzun müddətli proqramların işlənib hazırlanması və həyata keçirilməsi;
- 6) birgə su bioloji resurslarının ov alətlərinin və hasilatın texnologiyasının istifadəsi üzrə tövsiyələrin işlənib hazırlanması;
- 7) elmi məlumatların və mütəxəssislərin mübadiləsi, seminar, konfrans və təlim kurslarının keçirilməsi.

Maddə 6

1. Tərəflər Komissiya tərəfindən müəyyən edilən meyarlardan, vahid tənzimləmə tədbirlərindən, qeyri-qanuni hasilat və yenidən istehsal üzrə tədbirlərə mübarizə üzrə qarşılıqlı öhdəliklərdən çıxış edərək, ümumi icazə verilən ov, milli kvota əsasında birgə su bioloji resurslarının hasilatını həyata keçirirlər.
2. Tərəflər kvotanı razılaşdırıa bilmədikdə Komissiyanın kvota üzrə sonuncu qərarı qüvvədə qalır.
3. Tərəflərdən biri ümumi icazə verilən ovda öz kvotasını mənimsəyə bilmədikdə, milli qanunvericiliyə uyğun olaraq ikitərəfli müqavilələrin bağlanması və digər razılaşmalar yolu ilə digər Tərəflərə ümumi icazə verilən ovdakı kvotasının qalıqlarına çıxış verə bilər.

Maddə 7

Nərəkimi balıq növlərinin kommersiya hasilatı hər bir Tərəf dövlətin ənənəvi hasilat metodlarının nəzərə alınması ilə Komissiya tərəfindən müəyyən olunan çaylarda və onların mənsəblərində, eləcə də dəniz rayonlarında həyata keçirilir.

Maddə 8

1. Nərəkimi balıq növlərinin tutulması belə faktların məcburi qeydiyyatı ilə minimuma endirilməlidir.
2. Tutulma qismində ovlanan nərəkimi balıq növlərinin saxlanılmasına icazə verilmir və bu cür nərəkimi balıq növləri dərhal təbii yaşayış mühitinə qaytarılmalıdır.
3. Bu maddənin 1 və 2-ci bəndinin müddəaları elmi tədqiqatların aparılması, eləcə də süni artırılma məqsədləri üçün aparılan hasilata münasibətdə tətbiq olunmur.

Maddə 9

Tərəflər qeyri-qanuni, məlumatlandırılmamış, tənzimlənməyən hasilat və su bioloji resurslarının, eləcə də onlardan olan məhsulların qeyri-qanuni dövriyyəsi ilə mübarizə üzrə bütün mümkün tədbirləri görürlər.

Maddə 10

1. Bu Sazişin məqsədlərinə nail olunması üçün Tərəflər Komissiya təsis edirlər.
2. Hər bir Tərəf Komissiyaya bir nümayəndəsini və onun müavinini təyin edir. Hər bir Tərəfin nümayəndəsi bir səsə malikdir. Komissiyanın iclaslarında hər bir nümayəndəni mütəxəssislər müşayiət edə bilərlər. Komissiyanın iclaslarının keçirilməsi üçün bütün Tərəflərin nümayəndələrinin iştirakı zəruridir.
3. Komissiya birinci iclasında prosedur qaydalarını qəbul edir və zəruri işçi qruplarını təsis edir.

4. Komissiyaya sədrlik ingilis dili əlifbası qaydasında, növbəlilik əsasında iki il müddətində hər bir Tərəfin nümayəndəsi tərəfindən icra olunur.

5. Komissiyanın növbəti iclasları ildə bir dəfədən az olmayaraq sədrlik edən Tərəfin ərazisində keçirilir. Zərurət olduqda növbədənkənar iclaslar keçirilir. Belə iclaslar yazılı formada Komissiyanın Sədrinə müraciət edən Tərəflərin birinin xahişi əsasında keçirilir. Növbədənkənar iclas onun keçirilməsi üçün ən azı Tərəflərin üçü tərəfindən dəstəkləndikdən sonra keçirilir.

6. Komissiyanın işçi dilləri ingilis və rus dilləridir. İclasların dilləri rus və fars dilləridir.

7. Komissiyanın qərarları Tərəflərin nümayəndələri tərəfindən yekdilliliklə qəbul olunur və yazılı formada rəsmiləşdirilir.

8. Tərəflər milli səviyyədə Komissiyanın qərarlarının yerinə yetirilməsini təmin edirlər.

Maddə 11

Komissiya aşağıdakı səlahiyyətlərə malikdir:

- 1) birgə su bioloji resurslarının mühafizə olunması, yenidən artırılması və səmərəli istifadəsi üzrə fəaliyyəti əlaqələndirmək;
- 2) birgə su bioloji resurslarının növlərinin siyahısına dəyişikliklər etmək;
- 3) hər il birgə su bioloji resurslarının ümumi icazə verilən ovunu müəyyənləşdirmək və onları milli kvotalara bölmək;
- 4) birgə su bioloji resurslarının ümumi icazə verilən ovunun milli kvatalara bölgüsü meyarlarını müəyyənləşdirmək;
- 5) nərəkimi balıq növlərinin milli kvotasının bu cür balıqların ovlanması öz çaylarında həyata keçirən digər Tərəfə verildiyi halda bu cür tutulmanın milli kvotasının həcminin razılaşdırmaq;

6) aşağıdakı tədbirlər də daxil olmaqla, hasilata tətbiq edilən məhdudiyyətlər əsasında su bioloji resurslarının hasilatını və mühafizə olunmasını tənzimləmək:

- ayrıca növ su bioloji resurslarına münasibətdə müəyyən olunmuş müddətə və müəyyən edilmiş rayonlarda hasilata qadağa qoymaq;

- müəyyən edilmiş rayonlarda və ayrıca növ su bioloji resurslarına münasibətdə hasilatı mövsümi bağlamaq;

- çıxarılan (ovlanan) su bioloji resurslarının minimal ölçüsünü və çəkisini müəyyən etmək;

- su bioloji resurslarının çıxarılması (ovlaması) vasitələrinin ölçüsünü və quruluşunu müəyyən etmək;

- hasilata qoyulan digər razılaşdırılmış məhdudiyyətlər;

7) birgə su bioloji resurslarının ovlamasına olan kvotanın mənimsənilməsi üzrə təqdim olunmuş hesabatları və Komissiyanın digər qərarlarının Tərəflərin yerinə yetirməsi barəsində hesabatlara baxmaq;

8) hasilatda iştirak edən gəmilərin sayıları və onların həyata keçirdiyi ovlama da daxil olmaqla, hasilat statistikası barədə məlumatlara baxmaq;

9) birgə su bioloji resurslarına dair balıqcılıq qaydalarını təsdiq etmək;

10) Siyahısı Komissiya tərəfindən təsdiq edilən nadir və yox olmaq təhlükəsi altında olan birgə su bioloji resurslarının və onların yaşayış yerlərinin mühafizəsi üzrə zəruri program və layihələr işləyib-hazırlamaq və təsdiq etmək;

11) birgə su resurslar üzrə razılaşdırılmış elmi tədqiqat proqramlarını təsdiq etmək və əlaqələndirilmək, və bu cür işlərin görülməsinin mütəmadiliyini müəyyən etmək;

12) bu Sazişin məqsədlərinə nail olunması üçün aidiyyəti ixtisaslaşmış beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlıq etmək;

13) birgə su resurslarının mühafizəsi, yenidən artırılması və səmərəli istifadəsi sahəsində mübahisəli məsələlərin həll edilməsinə yardım göstərmək;

- 14) buraxılan körpə balıqların kəmiyyət və keyfiyyət xarakteristikalarının birgə qiymətləndirilməsi prosedurunu təmin etmək;
- 15) işçi qruplar yaratmaq və onların fəaliyyət istiqamətləri və programlarını müəyyən etmək;
- 16) qəbul edilmiş qərarların icrasının monitoringini həyata keçirmək;
- 17) nərəkimi balıq növləri və onların məhsullarına münasibətdə ixrac kvotalarını müəyyənləşdirmək;
- 18) bu Sazişin həyata keçirilməsi üçün zəruri ola biləcək digər funksiyaların həyata keçirilməsi və digər qərarlar qəbul etmək.

Maddə 12

Hazırkı Saziş Tərəflərin dövlətlərinin iştirakçısı olduğu digər beynəlxalq müqavilələrdən irəli gələn hüquq və öhdəliklərinə toxunmur.

Maddə 13

Hazırkı Sazişin heç bir müddəası Xəzər dənizinin hüquqi statusu haqqında danışıcıların nəticələrini önləyən kimi təfsir edilmir.

Maddə 14

Hazırkı Sazişə heç bir qeyd-şərt edilə bilməz.

Maddə 15

Hazırkı Sazişin müddəalarının təfsiri və ya tətbiqi ilə bağlı istənilən mübahisə Tərəflər arasında məsləhətləşmələrin və danışçıların aparılması yolu ilə həll olunur.

Maddə 16

1. Hazırkı Sazişin müddəaları Tərəflərin razılığı əsasında düzəldilə və dəyişdirilə bilər.

2. Hazırkı Sazişə edilən düzəliş və əlavələr onun ayrılmaz tərkib hissəsidir və bu Sazişin 18-ci maddəsində nəzərdə tutulan qaydada qüvvəyə minən ayrıca protokollarla rəsmiləşdirilir.

Maddə 17

Hazırkı Sazişin depozitarisi Rusiya Federasiyası Hökumətidir.

Maddə 18

1. Hazırkı Saziş Tərəflərin onun qüvvəyə minməsi üçün zəruri olan dövlətdaxili prosedurların yerinə yetirilməsi barədə sonuncu yazılı bildirişin Depozitari tərəfindən alındığı tarixdən 30 (otuz) gün sonra qüvvəyə minir.

2. Hazırkı Saziş qeyri-müəyyən müddətə bağlanılır. İstənilən Tərəf bu Sazişdən çıxmazı ilə bağlı niyyəti barəsində Depozitariyə yazılı bildiriş göndərməklə, bu Sazişdə iştirakını dayandırıa bilər. Bu Saziş həmin Tərəfə münasibətdə Depozitari tərəfindən bu cür bildirişin alındığı tarixdən 12 (on iki) ay müddətində qüvvədə olacaqdır.

Həstərxan şəhərində, 29 sentyabr 2014-cü il tarixində bir nüsxədə olmaqla Azərbaycan, qazax, rus, türkmən, fars və ingilis dillərində imzalanmışdır, bütün mətnlər eyni qüvvəyə malikdir.

Fikir ayrılığı yarandığı halda Tərəflər ingilis dilində olan mətnə müraciət edirlər.

Hazırkı Sazişin əsl nüsxəsi saxlanması üçün onun təsdiq olunmuş nüsxələrini Tərəflərə göndərəcək Depozitariyə verilir.

Azərbaycan Respublikası Hökuməti adından

İran İslam Respublikası Hökuməti adından

Qazaxıstan Respublikası Hökuməti adından

Rusiya Federasiyası Hökuməti adından

Türkmənistan Hökuməti adından

بسمه تعالی

موافقتنامه حفاظت و بهره برداری بهینه از منابع زنده آبی دریای خزر

دولت های جمهوری آذربایجان، جمهوری اسلامی ایران، جمهوری قرقستان،
فراسیون روسیه و ترکمنستان که منبعد طرفها نامیده می شوند،

با پیروی از تمایل توسعه مناسبات حسن همچواری فیمابین دولت های طرفها؛
با اذعان به اینکه منابع زنده آبی مشترک دریای خزر به عنوان میراث مشترک طرفها
می باشند؛

با تاکید بر لزوم اقدامات توافق شده طرفها برای حفاظت از منابع زنده آبی دریای خزر؛
با در نظر گرفتن مفاد کنوانسیون چارچوبی حفاظت از محیط زیست دریایی دریای
خزر (کنوانسیون تهران) مورخ ۱۳۸۲ آبان ۴ برابر با ۲۰۰۳ نوامبر؛

ضمن تاکید بر اهمیت اجرای تحقیقات علمی توافق شده برای حفاظت، بازسازی و
بهره برداری بهینه از منابع زنده آبی دریای خزر؛

با عنايت به اهمیت اقتصادی صید منابع زنده آبی در دریای خزر برای طرفها و اشتغال
مردمان آنها؛

در موارد ذیل به توافق رسیدند:

۱ ماده

موافقتنامه حاضر برای منابع زنده آبی دریای خزر کاربرد دارد.

۲ ماده

برای اهداف موافقتنامه حاضر، اصطلاحات بکار برده، به صورت ذیل تعریف می شوند:

« منابع زنده آبی » - ماهی، نرم تنان، سخت پوستان، پستانداران و سایر گونه های جانوران و گیاهان آبی؛

« کمیسیون » - کمیسیون حفاظت، بهره برداری بهینه از منابع زنده آبی و مدیریت بر ذخایر مشترک آنها؛

« منابع زنده آبی مشترک » - تاس ماهیان، کیلکاها، فکها و همچنین گونه های ماهیانی که توسط کمیسیون در این لیست درج می گردند؛

« بازسازی » - احیای ذخایر منابع زنده آبی که شامل اقدامات زیر است:

- حفاظت و احیای محلهای طبیعی تکثیر و مسیرهای مهاجرت مولدین به

محلهای تخم‌ریزی؛

- تکثیر و رهاسازی لاروها یا بچه ماهیان از طریق بازسازی مصنوعی؛

- حفاظت از مناطق چرا، تخم‌ریزی و محلهای زمستان گذرانی ماهیان.

« صید » - کلیه منابع زنده آبی که از محیط زندگی خود به هر شکلی در طی دوره مشخصی برداشت می شوند؛

« صیادی » - هر نوع فعالیتی که هدف از آن برداشت منابع زنده آبی از محیط طبیعی زندگی آنها باشد؛

« صید هدف » - شکار آن گونه هایی از ماهیان که به عنوان هدف اصلی فعالیت ماهیگیری هستند؛

« صید تجاری » - صید اختصاصی، به استثنای صید به منظور تکثیر مصنوعی و صید برای اهداف علمی؛

« صید ضمنی » - صید، برداشت یا شکار گونه ای از منابع زنده در هنگام صید اختصاصی گونه ای دیگر از منابع زنده.

ماده ۳

هدف از موافقتنامه حاضر، حفاظت و بهره برداری بهینه از منابع زنده آبی دریای خزر، از جمله مدیریت منابع زنده آبی مشترک می باشد.

ماده ۴

- به منظور اجرای موافقتنامه حاضر، طرفها بر اساس اصول زیر همکاری می نمایند:
- ۱- اولویت حفاظت از منابع زنده آبی دریای خزر قبل از استفاده تجاری آنها؛
 - ۲- بهره برداری پایدار منابع زنده آبی مشترک؛
 - ۳- بکار گرفتن مقررات مشترک بین المللی مورد قبول طرفها در رابطه با تنظیم صیادی و حفاظت از منابع زنده آبی دریای خزر؛
 - ۴- حفاظت از سیستم زیست محیطی دریای خزر و تنوع زیستی منابع زنده آبی؛
 - ۵- بکار گرفتن تحقیقات علمی به عنوان اساس حفاظت از منابع زنده آبی و مدیریت منابع زنده آبی مشترک؛
 - ۶- تطابق اقدامات مربوط به حفاظت، بهره برداری بهینه از منابع زنده آبی دریای خزر و مدیریت بر منابع زنده آبی مشترک در سراسر منطقه زیست گونه ها.

ماده ۵

- در چارچوب موافقتنامه حاضر، طرفها در زمینه های زیر همکاری می نمایند:
- ۱- انجام تحقیقات علمی موافقت شده؛
 - ۲- اتخاذ تدابیری برای تنظیم صید منابع زنده آبی مشترک؛
 - ۳- اتخاذ تدابیری برای مبارزه با صید غیرقانونی، گزارش نشده و نامنظم و تجارت غیرقانونی منابع زنده آبی؛
 - ۴- گرد آوری، ارائه و تبادل اطلاعات آمار صید در قالب توافق شده توسط طرفها؛
 - ۵- تدوین و اجرای برنامه های کوتاه مدت، میان مدت و بلند مدت برای بازسازی و حفاظت از منابع زنده آبی مشترک و محیط زیست آنها شامل رهاسازی بچه تاس ماهیان؛
 - ۶- تدوین توصیه ها در زمینه استفاده از آلات و تکنولوژی صید برای منابع زنده آبی مشترک؛
 - ۷- تبادل اطلاعات علمی و کارشناسان، برگزاری سمینارها، کنفرانس ها و دوره های آموزشی.

ماده ۶

۱- طرفها صید منابع زنده آبی مشترک را براساس میزان مجاز صید، سهمیه های ملی تعیین شده براساس ضوابط یکسان که بوسیله کمیسیون تعیین شده اند، اقدامات مشترک تنظیم، تعهدات متقابل در مقابله با صید غیرقانونی و اقدامات جهت بازسازی، انجام می دهند.

۲- در صورت عدم توافق طرفها در زمینه تعیین سهمیه ها، آخرین تصمیم کمیسیون در مورد سهمیه ها معتبر می باشد.

۳- اگر یکی از طرفها امکان صید سهمیه خود را به میزان صید مجاز نداشته باشد، آن طرف از طریق انعقاد موافقتنامه های دوجانبه و سایر توافقات بر اساس قوانین ملی خود می تواند برداشت باقیمانده سهمیه خود در میزان صید مجاز را به طرفهای دیگر واگذار نماید.

ماده ۷

صید تجاری تاس ماهیان در رودخانه ها و مصب آن ها و نیز در مناطق دریایی تعیین شده با تصمیم کمیسیون و با در نظر گرفتن روش های سنتی صیادی در هریک از کشورهای طرفها انجام می گیرد.

ماده ۸

۱- صید ضمنی تاس ماهیان باید به حداقل رسانده شود و موارد آن حتماً باید ثبت گردد.

۲- نگهداری گونه های تاس ماهیان که به عنوان صید ضمنی، صید می شوند، مجاز نمی باشد و این نوع از گونه های تاس ماهیان باید فوراً به محیط طبیعی زیست بازگردانده شوند.

۳- مقاد بندهای ۱ و ۲ ماده حاضر، برای صید جهت اجرای تحقیقات علمی و همچنین برای اهداف بازسازی مصنوعی اعمال نخواهد شد.

۹ ماده

طرفها کلیه اقدامات ممکن را برای مبارزه با صید غیرقانونی، گزارش نشده، نامنظم و تجارت غیرقانونی منابع زنده آبی و همچنین محصولات آنها به عمل می آورند.

۱۰ ماده

۱- برای دستیابی به اهداف موافقتنامه حاضر طرفها، کمیسیونی را تاسیس خواهند نمود.

۲- هر یک از طرفها یک نماینده و معاون وی را به کمیسیون معرفی می نمایند. نماینده هر طرف، دارای یک رأی است. کارشناسان می توانند در نشست‌های کمیسیون، این نماینده را همراهی نمایند. برای تشکیل نشست کمیسیون حضور نمایندگان همه طرفها ضروری است.

۳- کمیسیون در اولین نشست، آیین نامه های اجرایی خود را تصویب می نماید و گروههای کاری ضروری را تشکیل می دهد.

۴- ریاست کمیسیون به ترتیب الفبای انگلیسی به مدت دو سال به نوبت بر عهده نمایندگان هر یک از طرفها قرار می گیرد.

۵- نشست‌های نوبتی کمیسیون حداقل سالی یک بار در قلمرو طرفی که ریاست آن را به عهده دارد، برگزار می شود.

در صورت ضرورت نشست فوق العاده تشکیل می گردد. چنان نشستی بنا به درخواست یکی از طرفها انجام می گیرد که کتابه رئیس کمیسیون اعلام می گردد. نشست فوق العاده در صورتی برگزار می شود که برگزاری آن توسط حداقل سه طرف از طرفها حمایت شود.

۶- زبان های انگلیسی و روسی به عنوان زبانهای کاری کمیسیون می باشند. زبانهای روسی و فارسی به عنوان زبان های نشست کمیسیون هستند.

۷- تصمیمات کمیسیون به اتفاق آراء توسط نمایندگان طرفها اتخاذ می شوند و به شکل کتبی تنظیم می گردد.

۸- طرفها موجبات اجرای تصمیمات کمیسیون را در سطح ملی فراهم می نمایند.

ماده ۱۱

کمیسیون دارای اختیارات زیر است:

- ۱- هماهنگی فعالیت‌های مربوط به حفاظت، بازسازی، بهره برداری بهینه از منابع زنده آبی مشترک؛
- ۲- اعمال تغییرات در لیست گونه‌های منابع زنده آبی مشترک؛
- ۳- تعیین میزان حداکثر صید مجاز منابع زنده آبی مشترک بطور سالیانه و توزیع آنها به صورت سهمیه‌های ملی؛
- ۴- تنظیم معیارهای توزیع میزان حداکثر صید مجاز منابع زنده آبی مشترک براساس سهمیه‌های ملی؛
- ۵- به توافق رسیدن میزان صید سهمیه ملی گونه‌های تاس ماهیان در صورت واگذاری آن به طرف دیگر که صید آنها در رودخانه‌های آن طرف انجام می‌گیرد؛
- ۶- تنظیم صید و حفاظت از منابع زنده آبی مشترک بر اساس محدودیت صید که می‌توانند شامل اقدامات زیر شوند:
 - ممنوعیت صید در مناطق تعیین شده و در رابطه با برخی از گونه‌های منابع زنده آبی برای دوره‌های تعیین شده؛
 - تعطیلی فصلی صید در مناطق تعیین شده و در رابطه با برخی از گونه‌های منابع زنده آبی؛
 - تعیین حداقل اندازه و وزن منابع زنده آبی قابل برداشت (قابل صید)؛
 - تعیین اندازه چشم و ابزار صید منابع زنده آبی؛
 - سایر محدودیتهای توافق شده صید.
- ۷- بررسی گزارش‌های ارایه شده در زمینه تأمین سهمیه صید منابع زنده آبی مشترک و گزارش‌های مربوط به اجرای سایر تصمیمات کمیسیون توسط طرفها؛
- ۸- بکارگیری آمار صید، ارجمله تعداد کشتی‌هایی که در صید شرکت می‌کنند و میزان صیدی که توسط آنها انجام می‌گیرد؛
- ۹- تصویب مقررات ماهیگیری در رابطه با منابع زنده آبی مشترک؛

- ۱۰- تدوین و تصویب برنامه ها و پروژه های ضروری حفاظت از گونه های کمیاب و در معرض خطر انقراض منابع زنده آبی مشترک که فهرست آنها توسط کمیسیون تصویب می گردد و زیستگاه آنها؛
- ۱۱- تصویب و هماهنگی برنامه های توافق شده فعالیت های علمی- تحقیقاتی در زمینه منابع زنده آبی مشترک و تعیین فواصل زمانی این مطالعات؛
- ۱۲- همکاری با سازمانهای تخصصی بین المللی ذی ربط برای دستیابی به اهداف موافقتنامه حاضر؛
- ۱۳- مساعدت جهت حل مسایل مورد اختلاف در زمینه حفاظت، بازسازی و بهره برداری بهینه از منابع زنده آبی مشترک؛
- ۱۴- تعیین روند ارزیابی مشترک ویژگی های کمی و کیفی بچه ماهیانی که رهاسازی می شوند؛
- ۱۵- تشکیل کارگروهها و تعیین زمینه ها و برنامه های فعالیت آنها؛
- ۱۶- پایش اجرای تصمیمات متخذه؛
- ۱۷- تعیین سهمیه های صادراتی در رابطه با گونه های تاس ماهیان و محصولات آنها؛
- ۱۸- انجام سایر وظایف و اتخاذ تصمیمات دیگر که می توانند برای اجرای موافقتنامه حاضر ضروری باشند.

۱۲ ماده

موافقتنامه حاضر لطمه ای به حقوق و وظایف دولتها در قبال دیگر معاهدات بین المللی که عضو آنها محسوب می شوند، وارد نمی سازد.

۱۳ ماده

هیچ کدام از مفاد موافقتنامه حاضر نباید به گونه ای تفسیر شود که بر نتیجه مذاکرات رژیم حقوقی دریای خزر تاثیر بگذارد.

ماده ۱۴

هیچگونه شرطی در رابطه با موافقتنامه حاضر مجاز نمی باشد.

ماده ۱۵

هر نوع اختلاف نظر در رابطه با تفسیر یا اجرای مقررات موافقتنامه حاضر از طریق انجام مشورت و مذاکره بین طرفها حل و فصل می گردد.

ماده ۱۶

- ۱- مقررات موافقتنامه حاضر را می توان بر اساس توافق طرفها اصلاح و تکمیل نمود.
- ۲- اصلاحات و الحاقیه های موافقتنامه حاضر جزء لاینفک آن هستند و بوسیله پروتکل های جداگانه مورد توافق قرار خواهند گرفت که بر اساس مقررات پیش بینی شده در ماده ۱۸ موافقتنامه حاضر لازم الاجرا می گردند.

ماده ۱۷

دولت فدراسیون روسیه امین موافقتنامه حاضر می باشد.

ماده ۱۸

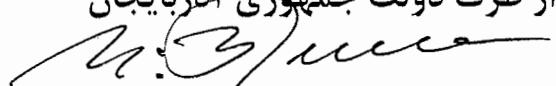
- ۱- موافقتنامه حاضر، ۳۰ روز پس از دریافت آخرین اطلاعیه کتبی در مورد طی شدن تشریفات داخلی دولتها برای لازم الاجراء شدن آن توسط امین موافقتنامه، لازم الاجراء می گردد.
- ۲- این موافقتنامه برای مدت نامعلوم منعقد می گردد. هر یک از طرفها از طریق ارسال اعلام کتبی به امین مبنی بر قصد خروج از موافقتنامه حاضر، می توانند به حضور خود در این موافقتنامه پایان دهند. این موافقتنامه برای آن طرف تا انقضای ۱۲ ماه پس از ارائه درخواست خروج به امین، معتبر باقی خواهد ماند.

این موافقتنامه در تاریخ ۷ مهر ماه ۱۳۹۳ شمسی برابر با ۲۹ سپتامبر ۲۰۱۴ میلادی در شهر آستراخان در یک نسخه اصلی به زبان‌های آذربایجانی، فارسی، قزاقستانی، روسی، ترکمنی و انگلیسی تهیه شده است. همه متون از اعتبار یکسانی برخوردار می‌باشند.

در صورت بروز اختلاف، طرفها متن انگلیسی را مبنا قرار خواهند داد.

نسخه اصلی موافقتنامه حاضر جهت نگهداری به امین سپرده می‌شود که رونوشت‌های تصدیق شده آن را به طرفها ارسال خواهد نمود.

از طرف دولت جمهوری آذربایجان

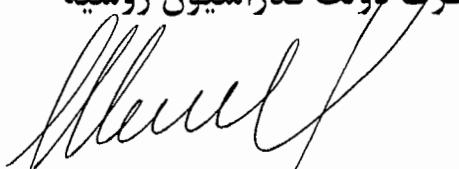
از طرف دولت جمهوری اسلامی ایران

از طرف دولت جمهوری قزاقستان

از طرف دولت فدراسیون روسیه

از طرف دولت ترکمنستان

**AGREEMENT
on Conservation and Rational Use
of the Aquatic Biological Resources of the Caspian Sea**

The Governments of the Republic of Azerbaijan, the Islamic Republic of Iran, the Republic of Kazakhstan, the Russian Federation and Turkmenistan hereinafter referred to as the Parties,

guided by the desire to develop good-neighbourly relations among the States of the Parties,

recognizing that the shared aquatic biological resources of the Caspian Sea are the common heritage of the States of the Parties,

noting the necessity of coordinated actions of the Parties for conservation of the aquatic biological resources of the Caspian Sea,

taking into account the provisions of the Framework Convention for the Protection of the Marine Environment of the Caspian Sea, signed in Tehran on the 4th of November, 2003,

noting the importance of agreed scientific research for conservation, reproduction and rational use of the aquatic biological resources of the Caspian Sea,

taking into account the economic importance of fisheries of the aquatic biological resources in the Caspian Sea for the States of the Parties and employment of their population,

have agreed as follows:

Article 1

The present Agreement applies to the aquatic biological resources of the Caspian Sea.

Article 2

For the purposes of the present Agreement the following terms shall mean:

"aquatic biological resources" – fish, molluscs, crustaceans, mammals and other species of aquatic animals and plants;

"Commission" – the Commission for the Conservation and Rational Use of Aquatic Biological Resources and Management of Shared Stocks of such Resources;

"shared aquatic biological resources" – sturgeon fish species, sprats, seals as well as fish species included in this list by the Commission;

"reproduction" – replenishment of stocks of the aquatic biological resources, including the activities aimed at:

- conservation and recovery of natural breeding sites and migratory routes of spawners to spawning grounds;

- artificial breeding and release of larvae or juveniles;

- conservation of feeding, spawning and wintering areas;

"catch" - all the aquatic biological resources extracted from their habitat in any state within a certain period;

"fishery" - any kind of activity the purpose of which is the extraction of aquatic biological resources from their natural habitats;

"target fishery" - extraction of the fish species which are the main purpose of the fishing activities;

"commercial fishery" - target fishery, excluding the fishery for the purposes of artificial reproduction and fishery for scientific purposes;

"by-catch" - catch, extraction or harvest of a species of biological resources during target fishery for another species of biological resources.

Article 3

The purpose of the present Agreement is the conservation and rational use of the aquatic biological resources of the Caspian Sea, including the management of shared aquatic biological resources.

Article 4

For implementation of the present Agreement the Parties shall cooperate on the basis of the following principles:

- 1) priority of the conservation of the aquatic biological resources of the Caspian Sea over their commercial use;
- 2) sustainable use of shared aquatic biological resources;
- 3) application of generally accepted international rules, acceptable to the Parties, regarding the fishery management and conservation of the aquatic biological resources of the Caspian Sea;
- 4) conservation of the ecological system and the biological diversity of the aquatic biological resources in the Caspian Sea;
- 5) use of scientific research as the basis for conservation of the aquatic biological resources and management of shared aquatic biological resources;
- 6) compatibility of the measures on conservation, rational use of the aquatic biological resources of the Caspian sea and management of the shared aquatic biological resources throughout the habitat area of the species.

Article 5

Under the present Agreement the Parties shall cooperate in the following areas:

- 1) carrying out agreed scientific research;
- 2) working out measures on management of fishery of shared aquatic biological resources;
- 3) working out measures to combat illegal, unreported, unregulated fishing and illegal trade in aquatic biological resources;
- 4) collection, provision and exchange of the fisheries statistics in a format agreed upon by the Parties;
- 5) development and implementation of short-term, medium-term and long-term programs of reproduction and conservation of shared aquatic

biological resources and their habitats, including the release of juvenile of sturgeon fish species;

6) working out recommendations on the use of the fishing gears and fisheries technologies for shared aquatic biological resources;

7) exchange of scientific information and specialists, holding of workshops, conferences and training courses.

Article 6

1. The Parties shall carry out fishery of the shared aquatic biological resources on the basis of the total allowable catch, national quotas determined in accordance with the uniform criteria established by the Commission, common regulation measures, mutual obligations in combating illegal fishing and reproduction measures.

2. In case the Parties have not agreed upon quotas, the latest decision on quotas adopted by the Commission shall apply.

3. If one of the Parties has no possibility to utilize its quota in the total allowable catch, that Party may provide access to the remainders of its quota in the total allowable catch to the other Parties by means of conclusion of bilateral agreements and other arrangements in accordance with the national legislation.

Article 7

Commercial fishery of sturgeon fish species is carried out in rivers and their estuaries, as well as in marine areas established by the decision of the Commission, taking into account the traditional fishing techniques of each of the States of the Parties.

Article 8

1. The by-catch of sturgeon fish species should be minimized with the compulsory registration of such facts.

2. The keeping of the sturgeon fish species, caught as by-catch, shall not be allowed and these sturgeon fish species should be promptly returned to the natural habitat.

3. The provisions of paragraphs 1 and 2 of this Article are not applicable to fishery for the scientific research, as well as to fishery for the purposes of artificial reproduction.

Article 9

The Parties shall take all possible measures to combat illegal, unreported, unregulated fishing and illegal trade in aquatic biological resources, as well as of the products made from these resources.

Article 10

1. In order to achieve the purposes of the present Agreement, the Parties shall establish a Commission.

2. Each Party shall appoint one representative and his deputy to the Commission. The representative of each Party shall have one vote. Each representative may be accompanied by experts at the Commission meetings. For holding a meeting of the Commission, the attendance of the representatives of all the Parties is necessary.

3. The Commission, at its first meeting, shall adopt its rules of procedure and establish the necessary working groups.

4. The Chairmanship of the Commission shall rotate every two years among the representatives of each Party in the alphabetical order of the English language.

5. Regular meetings of the Commission shall be conducted at least once a year in the territory of the State of the Party acting as the Chair.

If necessary, extraordinary meetings shall be conducted. Such meetings shall be conducted at a written request of a Party to the Chairperson of

the Commission. An extraordinary meeting shall be conducted if at least three Parties supported its conducting.

6. The English and the Russian languages shall be the working languages of the Commission. Russian and Farsi shall be the languages of the meetings of the Commission.

7. Decisions of the Commission shall be taken by the representatives of the Parties unanimously and shall be made in writing.

8. The Parties shall ensure the implementation of the decisions of the Commission at the national level.

Article 11

The Commission shall have the following powers:

1) to coordinate the activities on conservation, reproduction, rational use of shared aquatic biological resources;

2) to make changes to the list of species of shared aquatic biological resources;

3) to determine annually the total allowable catches of shared aquatic biological resources and divide them into the national quotas;

4) to establish the criteria for the allocation of the total allowable catch of shared aquatic biological resources into national quotas;

5) to agree upon the catch amounts of the national quota of the sturgeon fish species in case of its transfer to another Party carrying out their fishery in its rivers;

6) to regulate fishery and conservation of shared aquatic biological resources on the basis of fishing restrictions, which may include the following measures:

- prohibition of fishery in certain areas and of certain species of aquatic biological resources for certain periods;

- seasonal closures of fishery in certain areas and of certain species of aquatic biological resources;

- establishing of the minimum size and weight of the aquatic biological resources to be harvested (caught);
 - determining the mesh size and fishing gears design for harvest (catch) of aquatic biological resources;
 - other agreed restrictions of fishery;
- 7) to consider the submitted reports on the utilization of quotas on catch of the shared aquatic biological resources and the reports on the implementation of other decisions of the Commission by the Parties;
- 8) to consider fisheries statistics, including the number of vessels engaged in fishery, and the catch made by these vessels;
- 9) to approve the rules of fishery of shared aquatic biological resources;
- 10) to develop and approve the necessary programs and projects on conservation of rare and endangered species of shared aquatic biological resources, the list of which shall be approved by the Commission, and their habitats;
- 11) to approve and coordinate the agreed programs of scientific research of the shared aquatic biological resources, to determine the periodicity of such studies;
- 12) to cooperate with relevant specialized international organizations to achieve the purposes of the present Agreement;
- 13) to facilitate the settlement of disputes in the field of conservation, reproduction and rational use of shared aquatic biological resources;
- 14) to provide for joint evaluation of quantitative and qualitative characteristics of released juveniles;
- 15) to establish working groups, to define the fields and programs of their activities;
- 16) to monitor the implementation of the decisions taken;
- 17) to establish the export quotas on sturgeon fish species and products made from these species;
- 18) to perform other functions and take other decisions which may be necessary for the implementation of the present Agreement.

Article 12

The present Agreement shall not affect the rights and obligations of the Parties under other international treaties to which their States are parties.

Article 13

No provisions of the present Agreement shall be interpreted as to prejudge the outcome of the negotiations on the legal status of the Caspian Sea.

Article 14

No reservations to the present Agreement shall be made.

Article 15

Any disputes related to the interpretation or application of the provisions of the present Agreement shall be settled through consultations and negotiations among the Parties.

Article 16

1. The provisions of the present Agreement may be amended or complemented as agreed upon by the Parties.
2. Amendments and additions to the present Agreement shall be its integral part and shall be adopted as separate protocols which shall enter into force according to the procedure specified in Article 18 of the present Agreement.

Article 17

The Government of the Russian Federation shall be the Depositary of the present Agreement.

Article 18

1. The present Agreement shall enter into force on the thirtieth day from the date of receipt by the Depositary of the last written notification on the implementation by the Parties of internal procedures necessary for its entry into force.

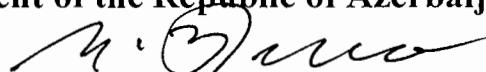
2. The present Agreement is concluded for an indefinite period. Each Party may withdraw from the present Agreement by sending to the Depositary a written notification of its intention to withdraw from the present Agreement. For this Party the present Agreement shall remain in force for twelve months from the date of receipt by the Depositary of such a notification.

Done in the city of Astrakhan on 29 September 2014 in one original in the Azerbaijani, Farsi, Kazakh, Russian Turkmen and English languages, all texts being equally authentic.

In case of disagreements, the Parties shall refer to the English text.

The original of the present Agreement shall be deposited with the Depositary which shall forward to the Parties its certified copies.

For the Government of the Republic of Azerbaijan

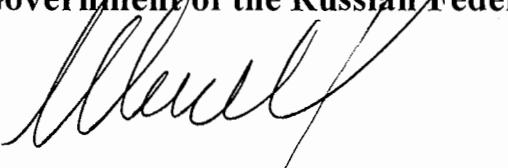
For the Government of the Islamic Republic of Iran

For the Government of the Republic of Kazakhstan

For the Government of the Russian Federation

For the Government of Turkmenistan

**СОГЛАШЕНИЕ
о сохранении и рациональном использовании водных биологических
ресурсов Каспийского моря**

Правительства Азербайджанской Республики, Исламской Республики Иран, Республики Казахстан, Российской Федерации и Туркменистана, именуемые в дальнейшем Сторонами,

руководствуясь желанием развивать добрососедские отношения между государствами Сторон,

признавая, что совместные водные биологические ресурсы Каспийского моря являются общим достоянием государств Сторон,

отмечая необходимость согласованных действий Сторон для сохранения водных биологических ресурсов Каспийского моря,

принимая во внимание положения Рамочной конвенции по защите морской среды Каспийского моря, совершенной в городе Тегеране 4 ноября 2003 года,

отмечая важность проведения согласованных научных исследований для сохранения, воспроизводства и рационального использования водных биологических ресурсов Каспийского моря,

принимая во внимание экономическое значение промысла водных биологических ресурсов в Каспийском море для государств Сторон и занятости их населения,

согласились о нижеследующем:

Статья 1

Настоящее Соглашение применяется к водным биологическим ресурсам Каспийского моря.

Статья 2

Для целей настоящего Соглашения термины означают:

«водные биологические ресурсы» – рыбы, моллюски, ракообразные, млекопитающие и другие виды водных животных и растений;

«Комиссия» – Комиссия по сохранению, рациональному использованию водных биологических ресурсов и управлению их совместными запасами;

«совместные водные биологические ресурсы» – осетровые виды рыб, кильки, тюлени, а также виды рыб, включенные в этот перечень Комиссией;

«воспроизводство» – возобновление запасов водных биологических ресурсов, включая мероприятия, направленные на:

- сохранение и восстановление естественных мест размножения и маршрутов миграции производителей к местам нереста,

- размножение и выпуск личинок или молоди путем искусственного воспроизводства,

- сохранение районов нагула, нереста и мест зимовки рыб;

«вылов» – все водные биологические ресурсы, добытые из своей среды обитания в любом состоянии в течение определенного периода;

«промысел» – любой вид деятельности, целью которой является изъятие водных биологических ресурсов из естественной среды их обитания;

«специализированный промысел» – добыча тех видов рыб, которые являются основной целью рыболовной деятельности;

«коммерческий промысел» – специализированный промысел, за исключением промысла в целях искусственного воспроизводства и промысла в научных целях;

«прилов» – вылов, изъятие или добыча вида биологических ресурсов при ведении специализированного промысла другого вида биологических ресурсов.

Статья 3

Целью настоящего Соглашения является сохранение и рациональное использование водных биологических ресурсов Каспийского моря, в том числе управление совместными водными биологическими ресурсами.

Статья 4

В целях реализации настоящего Соглашения Стороны осуществляют сотрудничество на основе следующих принципов:

- 1) приоритет сохранения водных биологических ресурсов Каспийского моря перед их коммерческим использованием;
- 2) устойчивое использование совместных водных биологических ресурсов;
- 3) применение общепринятых международных правил, приемлемых для Сторон, в отношении регулирования промысла и сохранения водных биологических ресурсов Каспийского моря;
- 4) сохранение экологической системы Каспийского моря и биологического разнообразия водных биологических ресурсов;
- 5) применение научных исследований в качестве основы для сохранения водных биологических ресурсов и управления совместными водными биологическими ресурсами;
- 6) обеспечение совместимости мер по сохранению, рациональному использованию водных биологических ресурсов Каспийского моря и управлению совместными водными биологическими ресурсами по всему ареалу видов.

Статья 5

В рамках настоящего Соглашения Стороны сотрудничают в следующих областях:

- 1) проведение согласованных научных исследований;
- 2) разработка мер по регулированию промысла совместных водных биологических ресурсов;

3) разработка мер для борьбы с незаконным, несообщаемым, нерегулируемым промыслом и незаконным оборотом водных биологических ресурсов;

4) сбор, предоставление и обмен данными промысловой статистики в согласованном Сторонами формате;

5) разработка и реализация краткосрочных, среднесрочных и долгосрочных программ воспроизводства и сохранения совместных водных биологических ресурсов и среды их обитания, включая выпуск молоди осетровых видов рыб;

6) разработка рекомендаций по использованию орудий лова и технологий промысла для совместных водных биологических ресурсов;

7) обмен научной информацией и специалистами, проведение семинаров, конференций и курсов обучения.

Статья 6

1. Стороны осуществляют промысел совместных водных биологических ресурсов на основе общего допустимого улова, национальных квот, определяемых исходя из единых критериев, установленных Комиссией, единых мер регулирования, взаимных обязательств по борьбе с незаконным промыслом и мер по воспроизводству.

2. В случае несогласования Сторонами квот действует последнее решение Комиссии по квотам.

3. Если одна из Сторон не имеет возможности освоить свою квоту в общем допустимом улове, она путем заключения двусторонних соглашений и других договоренностей в соответствии с национальным законодательством может предоставить другим Сторонам доступ к остаткам своей квоты в общем допустимом улове.

Статья 7

Коммерческий промысел осетровых видов рыб осуществляется в реках и их устьях, а также в морских районах, устанавливаемых решением Комиссии с учетом традиционных методов промысла каждого из государств Сторон.

Статья 8

1. Прилов осетровых видов рыб должен быть сведен к минимуму с обязательной регистрацией таких фактов.

2. Не допускается удержание осетровых видов рыб, добывшихся в качестве прилова, и такие осетровые виды рыб должны быть незамедлительно возвращены в природную среду обитания.

3. Положения пунктов 1 и 2 настоящей статьи не применяются в отношении промысла для проведения научных исследований, а также для целей искусственного воспроизводства.

Статья 9

Стороны предпринимают все возможные меры по борьбе с незаконным, несообщаемым, нерегулируемым промыслом и незаконным оборотом водных биологических ресурсов, а также продукции из них.

Статья 10

1. Для достижения целей настоящего Соглашения Сторонами создается Комиссия.

2. Каждая Сторона назначает в Комиссию одного представителя и его заместителя. Представитель каждой Стороны имеет один голос. Каждого представителя на заседаниях Комиссии могут сопровождать эксперты. Для проведения заседания Комиссии необходимо присутствие представителей всех Сторон.

3. Комиссия на первом заседании принимает правила процедуры и создает необходимые рабочие группы.

4. Председательство в Комиссии исполняется по очереди представителями каждой Стороны в порядке английского алфавита в течение двух лет.

5. Очередные заседания Комиссии проводятся не реже одного раза в год на территории государства председательствующей Стороны.

По мере необходимости проводятся внеочередные заседания. Такие заседания проводятся по просьбе одной из Сторон, которая в письменном виде обращается к Председателю Комиссии. Внеочередное заседание проводится в том случае, если его проведение поддержано не менее чем тремя Сторонами.

6. Рабочими языками Комиссии являются английский и русский. Языками заседаний Комиссии являются русский и фарси.

7. Решения Комиссии принимаются представителями Сторон единогласно и оформляются в письменном виде.

8. Стороны обеспечивают выполнение решений Комиссии на национальном уровне.

Статья 11

Комиссия имеет следующие полномочия:

1) координировать деятельность по сохранению, воспроизводству, рациональному использованию совместных водных биологических ресурсов;

2) вносить изменения в перечень видов совместных водных биологических ресурсов;

3) ежегодно определять общие допустимые уловы совместных водных биологических ресурсов и распределять их на национальные квоты;

4) устанавливать критерии распределения общего допустимого улова совместных водных биологических ресурсов на национальные квоты;

5) согласовывать объемы вылова национальной квоты осетровых видов рыб в случае ее передачи другой Стороне, осуществляющей их промысел в своих реках;

6) регулировать промысел и сохранение совместных водных биологических ресурсов на основе ограничений промысла, которые могут включать следующие меры:

- запрет промысла в определенных районах и в отношении отдельных видов водных биологических ресурсов на определенные периоды;

- сезонное закрытие промысла в определенных районах и в отношении отдельных видов водных биологических ресурсов;

- установление минимального размера и веса добываемых (вылавливаемых) водных биологических ресурсов;

- определение размера ячей и конструкции орудий добычи (вылова) водных биологических ресурсов;

- иные согласованные ограничения промысла;

7) рассматривать представленные отчеты об освоении квот на вылов совместных водных биологических ресурсов и отчетов по реализации Сторонами других решений Комиссии;

8) рассматривать данные промысловой статистики, включая количество судов, участвующих в промысле, и осуществленный ими вылов;

9) утверждать правила рыболовства в отношении совместных водных биологических ресурсов;

10) разрабатывать и утверждать необходимые программы и проекты по охране редких и находящихся под угрозой исчезновения видов совместных водных биологических ресурсов, перечень которых утверждается Комиссией, и среды их обитания;

11) утверждать и координировать согласованные программы научно-исследовательских работ по совместным водным биологическим ресурсам, устанавливать периодичность проведения таких работ;

12) сотрудничать с соответствующими специализированными международными организациями для достижения целей данного Соглашения;

13) содействовать разрешению спорных вопросов в области сохранения, воспроизводства и рационального использования совместных водных биологических ресурсов;

14) обеспечивать процедуру совместной оценки количественных и качественных характеристик выпускаемой молоди;

15) создавать рабочие группы, определять направления и программы их деятельности;

16) осуществлять мониторинг исполнения принятых решений;

17) устанавливать экспортные квоты в отношении осетровых видов рыб и продукции из них;

18) осуществлять иные функции и принимать другие решения, которые могут оказаться необходимыми для реализации настоящего Соглашения.

Статья 12

Настоящее Соглашение не затрагивает прав и обязательств Сторон, вытекающих из других международных договоров, участниками которых являются государства Сторон.

Статья 13

Никакие положения настоящего Соглашения не интерпретируются как предопределяющие результат переговоров по правовому статусу Каспийского моря.

Статья 14

Никакие оговорки к настоящему Соглашению не допускаются.

Статья 15

Любые споры, связанные с толкованием или применением положений настоящего Соглашения, решаются путем проведения консультаций и переговоров между Сторонами.

Статья 16

1. Положения настоящего Соглашения могут быть изменены или дополнены по договоренности Сторон.
2. Изменения и дополнения к настоящему Соглашению являются его неотъемлемой частью и оформляются отдельными протоколами, вступающими в силу в порядке, предусмотренном в статье 18 настоящего Соглашения.

Статья 17

Депозитарием настоящего Соглашения является Правительство Российской Федерации.

Статья 18

1. Настоящее Соглашение вступает в силу на тридцатый день с даты получения Депозитарием последнего письменного уведомления о выполнении Сторонами внутригосударственных процедур, необходимых для его вступления в силу.

2. Настоящее Соглашение заключается на неопределенный срок. Каждая из Сторон может прекратить свое участие в настоящем Соглашении путем направления письменного уведомления Депозитарию

о своем намерении выйти из настоящего Соглашения. Для этой Стороны настоящее Соглашение будет действовать в течение двенадцати месяцев с даты получения Депозитарием такого уведомления.

Совершено в городе Астрахани 29 сентября 2014 года в одном экземпляре на азербайджанском, казахском, русском, туркменском, фарси и английском языках, причем все тексты имеют одинаковую силу.

В случае возникновения разногласий Стороны обращаются к тексту на английском языке.

Подлинный экземпляр настоящего Соглашения сдается на хранение Депозитарию, который направляет Сторонам его заверенные копии.

За Правительство Азербайджанской Республики

За Правительство Исламской Республики Иран

За Правительство Республики Казахстан

За Правительство Российской Федерации

За Правительство Туркменистана

**Каспий теңізінің су биологиялық ресурстарын
сақтау және ұтымды пайдалану туралы
КЕЛІСІМ**

Бұдан әрі Тараптар деп аталатын Әзербайжан Республикасы, Иран
Ислам Республикасы, Қазақстан Республикасы, Ресей Федерациясы және
Түркменстан Үкіметтері,

Тараптар мемлекеттерінің арасында тату көршілік қатынастарды
дамыту ниетін басшылыққа ала отырып,

Каспий теңізінің бірлескен су биологиялық ресурстары Тараптар
мемлекеттерінің ортақ игілігі екенін мойындай отырып,

Каспий теңізінің су биологиялық ресурстарын сақтау үшін
Тараптардың келісілген әрекеттері қажет екенін атап көрсете отырып,

2003 жылғы 4 қарашада Тегеран қаласында жасалған Каспий
теңізінің теңіз ортасын қорғау жөніндегі негіздемелік конвенцияның
ережелерін назарға ала отырып,

Каспий теңізінің су биологиялық ресурстарын сақтау, олардың
өсімін молайту және оларды ұтымды пайдалану үшін келісілген ғылыми
зерттеулер жүргізуудің маңыздылығын атап көрсете отырып,

Тараптар мемлекеттері мен олардың халықтарын жұмыспен қамту
үшін Каспий теңізінде су биологиялық ресурстарын кәсіби аулаудың
экономикалық маңызын назарға ала отырып,

төмендегілер туралы келісті:

1-бап

Осы Келісім Каспий теңізінің су биологиялық ресурстарына
қолданылады.

2-бап

Осы Келісімнің мақсаты үшін мынадай терминдер мыналарды
білдіреді:

«су биологиялық ресурстар» – балықтар, ұлулар, шаян тәрізділер, сүтқоректілер және су жануарлары мен өсімдіктерінің басқа да түрлері;

«Комиссия» – Су биологиялық ресурстарын сақтау, ұтымды пайдалану және олардың бірлескен қорларын басқару жөніндегі комиссия;

«бірлескен су биологиялық ресурстары» – бекіре тұқымдас балықтар, майшабақтар, итбалықтар, сондай-ақ осы тізбеге Комиссия енгізген балықтардың түрлері;

«өсімді молайту» – су биологиялық ресурстарының қорын жаңарту:

- тұқымдық балықтардың табиғи көбею орындарын және уылдырық шашу орындарына барып-қайту бағдарларын сақтау мен қалпына келтіруге;

- жасанды жолмен өсімін молайту арқылы дернәсілдерді немесе шабақтарды көбейтуге және жіберуге;

- балықтардың жайылу, уылдырық шашу аудандары мен қыстау шүнқырлары орындарын сақтауға бағытталған іс-шараларды қамтиды.

«аулау» – белгілі бір кезеңде кез келген қүйде өзінің тіршілік ететін ортасынан ауланған барлық су биологиялық ресурстар;

«кәсіптік аулау» – мақсаты су биологиялық ресурстарын олардың тіршілік ететін табиғи ортасынан алып қою болып табылатын қызметтің кез келген түрі;

«мамандандырылған кәсіптік аулау» – балық аулау қызметінің негізгі мақсаты болып табылатын балық түрлерін аулау;

«коммерциялық кәсіптік аулау» – жасанды жолмен өсімін молайту мақсатындағы кәсіптік аулау мен ғылыми мақсаттардағы кәсіптік аулауды қоспағанда, мамандандырылған кәсіптік аулау;

«кездейсоқ ауланым» – биологиялық ресурстардың басқа түрлерін мамандандырылған кәсіптік аулауды жүргізу кезінде биологиялық ресурстардың түрлерін аулау, алып қою немесе алу.

3-бап

Осы Келісімнің мақсаты Каспий теңізінің су биологиялық ресурстарын сақтау және ұтымды пайдалану, оның ішінде бірлескен су биологиялық ресурстарын басқару болып табылады.

4-бап

Осы Келісімді іске асыру мақсатында Тараптар:

- 1) Каспий теңізінің су биологиялық ресурстарын коммерциялық пайдалану алдында олардың сақталу басымдығы;
- 2) бірлескен су биологиялық ресурстарын орнықты пайдалану;
- 3) Каспий теңізінің су биологиялық ресурстарын кәсіптік аулауды реттеуге және сақтауға қатысты Тараптар үшін қолайлыш, жалпыға бірдей қабылданған халықаралық қағидаларды қолдану;
- 4) Каспий теңізінің экологиялық жүйесін және су биологиялық ресурстарының биологиялық әралуандығын сақтау;
- 5) су биологиялық ресурстарын сақтау және бірлескен су биологиялық ресурстарын басқару үшін негіз ретінде ғылыми зерттеулерді қолдану;
- 6) Каспий теңізінің су биологиялық ресурстарын сақтау, ұтымды пайдалану және түрлердің барлық таралу аймағы бойынша бірлескен су биологиялық ресурстарын басқару жөніндегі шаралардың үйлесімдігін қамтамасыз ету қағидаттары негізінде ынтымақтастықты жүзеге асырады.

5-бап

Тараптар осы Келісімнің шенберінде:

- 1) келісілген ғылыми зерттеулер жүргізу;
- 2) бірлескен су биологиялық ресурстарын кәсіптік аулауды реттеу жөніндегі шараларды әзірлеу;

- 3) су биологиялық ресурстарының заңсыз, хабарландырусыз, реттеусіз кәсіптік аулануына және заңсыз айналымына қарсы күрес жөніндегі шараларды әзірлеу;
- 4) Тараптармен келісілген форматта кәсіптік аулау статистикасының деректерін жинау, беру және алмасу;
- 5) бекіре тұқымдас балық түрлерінің шабақтарын жіберуді қоса алғанда, бірлескен су биологиялық ресурстарын және олардың тіршілік ету ортасын молайтудың және сақтаудың қысқа мерзімді, орта мерзімді және ұзак мерзімді бағдарламаларын әзірлеу және іске асыру;
- 6) бірлескен су биологиялық ресурстарына арналған аулау құралдары мен кәсіптік аулау технологияларын пайдалану жөнінде ұсынымдар әзірлеу;
- 7) ғылыми ақпараттар және мамандар алмасу, семинарлар, конференциялар және оқу курсарын өткізу салаларында ынтымақтасады.

6-бап

1. Тараптар бірлескен су биологиялық ресурстарын кәсіптік аулауды Комиссия белгілеген бірынғай критерийлер негізге алынып айқындалған жалпы жол берілетін аулау, ұлттық квоталар, бірынғай реттеу шаралары, заңсыз кәсіптік аулауға қарсы күрес жөніндегі өзара міндеттемелер және өсімді молайту жөніндегі шаралар негізінде жүзеге асырады.
2. Тараптар квоталарға келіспеген жағдайда, Комиссияның квоталар жөніндегі соңғы шешімі қолданылады.
3. Егер Тараптардың бірінің жалпы жол берілетін аулаудағы өз квотасын игеруге мүмкіндігі болмаса, ол ұлттық заңнамаға сәйкес екіжақты келісімдер жасасу және басқа да уағдаластықтар арқылы басқа Тарапқа өзінің жалпы жол берілетін аулаудағы квотасының қалғанына рұқсат береді.

7-бап

Бекіре тұқымдас балық түрлерін коммерциялық кәсіптік аулау өзендерде және олардың сағаларында, сондай-ақ Тараптар мемлекеттерінің әрбірінің дәстүрлі кәсіптік аулау әдістері ескеріле отырып, Комиссия шешімімен белгіленетін теңіз аудандарында жүзеге асырылады.

8-бап

1. Бекіре тұқымдас балық түрлерінің кездейсоқ ауланымы, мұндай фактілер міндетті түрде тіrkеле отырып, барынша азайтылуға тиіс.

2. Кездейсоқ ауланған бекіре тұқымдас балық түрлерін ұстап тұруға жол берілмейді және мұндай бекіре тұқымдас балық түрлері дереке тіршілік ететін табиғи ортасына қайтарылуға тиіс.

3. Осы баптың 1 және 2 тармақтарының ережелері ғылыми зерттеулерді жүргізу, сондай-ақ өсімді жасанды молайту мақсаттарындағы кәсіптік аулауға қатысты қолданылмайды.

9-бап

Тараптар су биологиялық ресурстарының, сондай-ақ олардан алынатын өнімдердің заңсыз, хабарландырусыз, реттеусіз кәсіптік аулануына және заңсыз айналымына қарсы күрес жөніндегі барлық мүмкін болатын шараларды қолданады.

10-бап

1. Осы Келісімнің мақсаттарына қол жеткізу үшін Тараптар Комиссия құрады.

2. Әрбір Тарап Комиссияға бір өкілін және оның орынбасарын тағайындейді. Әрбір Тараптың өкілі бір дауысқа ие. Комиссия

отырыстарында әрбір өкілге сарапшылар ілесіп келе алады. Комиссия отырысын өткізу үшін барлық Тараптардың өкілдері қатысуы қажет.

3. Комиссия бірінші отырыста рәсім қағидаларын қабылдайды және қажетті жұмыс топтарын құрады.

4. Комиссияға төрағалық етуді әр Тараптың өкілдері кезекпен ағылшын әліпбі ретімен екі жыл бойы атқарады.

5. Комиссияның кезекті отырыстары төрағалық етуші Тарап мемлекетінің аумағында кемінде жылына бір рет өткізіледі.

Қажет болуына қарай кезектен тыс отырыстар өткізіледі. Мұндай отырыстар Комиссия төрағасына жазбаша түрде жүгінген Тараптардың бірінің өтініші бойынша өткізіледі. Кезектен тыс отырыс оны өткізуді кемінде үш Тарап қолдаған жағдайда өткізіледі.

6. Комиссияның жұмыс тілі ағылшын және орыс тілдері болып табылады. Комиссия отырыстарының тілі орыс және парсы тілдері болып табылады.

7. Комиссияның шешімдерін Тараптар өкілдері бірауыздан қабылдайды және олар жазбаша түрде ресімделеді.

8. Тараптар Комиссия шешімдерінің орындалуын ұлттық деңгейде қамтамасыз етеді.

11-бап

Комиссия:

1) бірлескен су биологиялық ресурстарды сақтау, олардың өсімін молайту, оларды ұтымды пайдалану жөніндегі қызметті үйлестіру;

2) бірлескен су биологиялық ресурстары түрлерінің тізбесіне өзгерістер енгізу;

3) бірлескен су биологиялық ресурстарына жалпы жол берілетін аулауды жыл сайын айқындау және оларды ұлттық квоталарға бөлу;

4) бірлескен су биологиялық ресурстарына жалпы жол берілетін аулауды ұлттық квотаға бөлудің критерийлерін белгілеу;

5) бекіре тұқымдас балық түрлерін кесіптік аулауды өзінің өзендерінде жүзеге асыратын басқа Тарапқа ұлттық квота берілген жағдайда, оны аулау көлемін келісу;

6) мынадай:

- белгілі бір аудандарда және белгілі бір кезендерде су биологиялық ресурстарының жекелеген түрлеріне қатысты кесіптік аулауға тыйым салу;

- белгілі бір аудандарда және су биологиялық ресурстарының жекелеген түрлеріне қатысты кесіптік аулауды маусымдық жабу;

- өндірілетін (аулап алынатын) су биологиялық ресурстарының ең аз мөлшерін және салмағын белгілеу;

- су биологиялық ресурстарын өндіретін (аулайтын) құралдар торының көлемі мен конструкциясын айқындау;

- кесіптік аулауға өзге де келісілген шектеулер қою шараларын қамтуы мүмкін бірлескен су биологиялық ресурстарын кесіптік аулауды реттеу және оларды сактау;

7) бірлескен су биологиялық ресурстарын аулауға арналған квотаның игерілуі туралы табыс етілген есептерді және Комиссияның басқа да шешімдерін Тараптардың іске асыруы жөніндегі есептерді қарau;

8) кесіптік аулауға қатысатын кемелер санын қоса алғанда, кесіптік аулау статистикасының және олар жүзеге асырған аулау деректерін қарau;

9) бірлескен су биологиялық ресурстарына қатысты балық аулау қағидаларын бекіту;

10) тізбесін Комиссия бекітетін, сирек кездесетін және құрып кету қаупі төнген бірлескен су биологиялық ресурстары түрлерін және олардың тіршілік ететін ортасын қорғау жөніндегі қажетті бағдарламалар мен жобаларды әзірлеу және бекіту;

11) бірлескен су биологиялық ресурстары жөніндегі ғылыми зерттеу жұмыстарының келісілген бағдарламаларын бекіту және үйлестіру, мұндай жұмыстарды жүргізуіндегі кезеңділілігін белгілеу;

12) осы Келісімнің мақсаттарына қол жеткізу үшін тиісті мамандандырылған халықаралық ұйымдармен ынтымақтастық жасау;

13) бірлескен су биологиялық ресурстарын сақтау, олардың өсімін молайту және оларды ұтымды пайдалану саласындағы даулы мәселелерді шешуге жәрдемдесу;

14) суға жіберілетін шабақтардың сандық және сапалық сипаттамаларын бірлескен бағалау рәсімін қамтамасыз ету;

15) жұмыс топтарын құру, олардың қызмет бағыттарын және бағдарламаларын айқындау;

16) қабылданған шешімдердің орындалуы мониторингін жүзеге асыру;

17) бекіре тұқымдас балық түрлеріне және олардан алынатын өнімдерге қатысты экспорттық квоталарды белгілеу;

18) осы Келісімді іске асыруға қажет болуы мүмкін өзге де функцияларды жүзеге асыру және басқа да шешімдер қабылдау өкілеттіктеріне ие.

12-бап

Осы Келісім Тараптардың мемлекеттері қатысушысы болып табылатын басқа халықаралық шарттардан туындайтын Тараптардың құқықтары мен міндеттемелерін қозғамайды.

13-бап

Осы Келісімнің ешқандай ережесі Каспий теңізінің құқықтық мәртебесі бойынша келіссөздердің нәтижесін алдын ала айқындаушы ретінде түсіндірілмейді.

14-бап

Осы Келісімге ешқандай ескертпелер жасауға жол берілмейді.

15-бап

Осы Келісімнің ережелерін түсіндіруге немесе қолдануға байланысты кез келген даулар Тараптар арасында консультациялар мен келіссөздер жүргізу жолымен шешіледі.

16-бап

1. Осы Келісімнің ережелері Тараптардың уағдаласуы бойынша өзгертілуі немесе толықтырылуы мүмкін.
2. Осы Келісімге өзгерістер мен толықтырулар оның ажырамас бөлігі болып табылады және осы Келісімнің 18-бабында көзделген тәртіппен күшіне енетін жеке хаттамалармен рәсімделеді.

17-бап

Осы Келісімнің депозитарийі Ресей Федерациясының Үкіметі болып табылады.

18-бап

1. Осы Келісім Тараптардың оның күшіне енуі үшін қажетті мемлекетішілік рәсімдерді орындағаны туралы соңғы жазбаша хабарламаны Депозитарий алған күнінен бастап отызыншы күні күшіне енеді.
2. Осы Келісім белгісіз мерзімге жасалады. Тараптардың әрқайсысы Депозитарийге өзінің осы Келісімнен шығу ниеті туралы жазбаша хабарлама жіберу арқылы осы Келісімге өзінің қатысуын тоқтата алады.

Бұл Тарап үшін осы Келісім Депозитарий осындай хабарламаны алған күннен бастап он екі ай бойы қолданыста болады.

2014 жылғы 29 қыркүйекте Астрахан қаласында әзербайжан, қазақ, орыс, түрікмен, парсы және ағылшын тілдерінде бір данада жасалды әрі барлық мәтіндердің күші бірдей.

Келіспеушіліктер туындаған жағдайда Тараптар ағылшын тіліндегі мәтінге жүгінеді.

Осы Келісімнің төлнұсқа данасы Депозитарийге сақтауға тапсырылады, ол оның куәландырылған көшірмелерін Тараптарға жібереді.

Әзербайжан Республикасының Үкіметі үшін

Иран Ислам Республикасының Үкіметі үшін

Қазақстан Республикасының Үкіметі үшін

Ресей Федерациясының Үкіметі үшін

Түрікменстанның Үкіметі үшін

**Hazar deňziniň suw biologik serişdelerini
gorap saklamak we rejeli peýdalanmak hakynda
YLALAŞYK**

Mundan beýlæk Taraplar diýlip atlandyrylyan Azerbaýjan Respublikasynyň, Eýran Yslam Respublikasynyň, Gazagystan Respublikasynyň, Russiýa Federasiýasynyň we Türkmenistanyň Hökümetleri,

Taraplaryň döwletleriniň arasynda hoşniýetli goňşuşylyk gatnaşyklaryny ösdürmek meýlini goldanyp,

Hazar deňziniň bilelikdäki suw biologik serişdeleriniň Taraplaryň döwletleriniň umumy baýlygy bolup durýandygyny ykrar edip,

Hazar deňziniň suw biologik serişdelerini gorap saklamak üçin Taraplaryň ylalaşylan hereketleriniň zerurdygyny belläp,

2003-nji ýylyň 4-nji noýabrynda Tähran şäherinde kabul edilen, Hazar deňziniň deňiz gurşawyny goramak boýunça Çarçuwaly konwensiýanyň düzgünlerini nazara alyp,

Hazar deňziniň suw biologik serişdelerini gorap saklamak, gaýtadan döretmek we rejeli peýdalanmak üçin ylalaşylan ylmy barlaglary geçirmegiň möhümdigini belläp,

Hazar deňzinde suw biologik serişdelerini awlamagyň Taraplaryň döwletleri we olaryň ilityny iş bilen üpjün etmek üçin ykdysady ähmiýetini nazara alyp,

su aşakdakylar barada ylalaşdylar:

1-nji madda

Şu Ylalaşyklar Hazar deňziniň suw biologik serişdeleri babatda ulanylýar.

2-nji madda

Şu Ylalaşygyň maksatlary üçin:

«suw biologik serişdeleri» diýen adalga – balyklary, mollýuskalary, leňňeç şekillileri, süýdemdirijileri hem-de suw jandarlarynyň we ösümlikleriniň beýleki görnüşlerini;

«Topar» diýen adalga – suw biologik serişdelerini gorap saklamak, rejeli peýdalanmak we olaryň bilelikdäki gorlaryny dolandyrmak boýunça Topary;

«bilelikdäki suw biologik serişdeleri» diýen adalga – balyklaryň bekre görnüşlerini, kilkany, düwlenleri, şeýle hem şu sanawa Topar tarapyndan girizilen balyklaryň görnüşlerini;

«gaýtadan döretmek» diýen adalga – suw biologik serişdeleriniň gorlarynyň täzelenmegini aňladýar we:

- tebigy taýdan köpelýän ýerleri we öndürjileriň işbil taşlaýan ýerlerine alyp barýan ugurlary gorap saklamaga we dikeltmäge;

- liçinkalary ýa-da kiçi görnüşleri emeli usulda gaýtadan döretmek arkaly köpeltmäge we goýbermäge;

- balyklaryň gezýän, köpelýän we gyşlaýan ýerlerini gorap saklamaga gönükdirilen çäreleri öz içine alýar;

«tutup almak» diýen adalga – belli bir döwrüň dowamynda islendik ýagdaýda öz ýasaýan gurşawyndan tutulan ähli suw biologik serişdelerini;

«awçylyk» diýen adalga – suw biologik serişdelerini ýasaýan tebigy gurşawyndan almagy maksat edinýän işiniň islendik görnüşini;

«ýöriteleşdirilen awçylyk» diýen adalga – balyk tutmak işiniň esasy maksady bolan balyklaryň görnüşlerini tutmagy;

«täjirçilik awçylygy» diýen adalga – emeli köpeltmek maksady we ylmy maksady bolan awçylykdan başga, ýöriteleşdirilen awçylygy;

«tutmak» diýen adalga – biologik serişdeleriň beýleki görnüşini ýörite maksat bilen tutup almagy, biologik serişdeleriň görnüşini tutmagy, awlamagy ýa-da almagy aňladýar.

3-nji madda

Hazar deňziniň suw biologik serişdelerini gorap saklamak we rejeli peýdalanmak, şol sanda bilelikdäki suw biologik serişdelerini dolandırmak şu Ylalaşygyň maksady bolup durýar.

4-nji madda

Şu Ylalaşygy durmuşa geçirmek maksady bilen Taraplar:

- 1) Hazar deňziniň suw biologik serişdelerini gorap saklamagy täjirçilik maksady bilen peýdalanmakdan ileri tutmak;

- 2) bilelikdäki suw biologik serişdelerinden durnukly peýdalanmak;

- 3) Hazar deňziniň suw biologik serişdelerini awlamagy düzgünleşdirmek we gorap saklamak babatda, Taraplar üçin halkara hukugynyň umumy ykrar edilen kabul ederlikli kadalaryny ullanmak;

4) Hazar deňziniň ekologiýa ulgamyny we suw biologik serişdeleriniň biologik köpdürlüligrini gorap saklamak;

5) suw biologik serişdelerini gorap saklamak we bilelikdäki suw biologik serişdelerini dolandyrmak üçin esas hökmünde ylmy barlaglary ulanmak;

6) görnüşleriniň ähli ýaýran ýerleri boýunça Hazar deňziniň suw biologik serişdelerini gorap saklamak, rejeli peýdalanmak we bilelikdäki suw biologik serişdelerini dolandyrmak boýunça çäreleri utgaşdyrmagy üpjün etmek ýörelgeleri esasynda hyzmatdaşlyk edýärler.

5-nji madda

Şu Ylalaşygyň çäklerinde Taraplar şu ugurlarda, ýagny:

1) ylalaşylan ylmy barlaglary geçirmek;

2) bilelikdäki suw biologik serişdelerini awlamagy düzgünleşdirmek boýunça çäreleri işläp taýýarlamak;

3) suw biologik serişdelerini bikanun, habar edilmezden we düzgünleşdirmezden awlamaga we bikanun dolandyrmaga garşy göreş alyp barmak üçin çäreleri işläp taýýarlamak;

4) Taraplaryň ylalaşan görnüşinde awlamagyň statistikasynyň maglumatlaryny toplamak, bermek we alyşmak;

5) bilelikdäki suw biologik serişdelerini we olaryň ýasaýan gurşawyny gaýtadan döretmegin we gorap saklamagyň gysga, orta we uzak möhletli maksatnamalaryny işläp taýýarlamak we durmuşa geçirmek, şol sanda balyklaryň bekre görnüşleriniň ýaňy bolanlaryny çykarmak;

6) bilelikdäki suw biologik serişdeleri üçin aw enjamlaryny we tutmagyň tehnologiyalaryny ulanmak boýunça teklipleri işläp taýýarlamak;

7) ylmy maglumatlary we hünärmenleri alyşmak, okuwlary, maslahatlary we möhletli okuwlary geçirmek boýunça hyzmatdaşlyk edýärler.

6-njy madda

1. Taraplar bilelikdäki suw biologik serişdelerini awlamagy Topar tarapyndan kesgitlenen ýeke-täk talaplardan ugur alyp bellenýän, umumy ýol berilýän aw möçberiniň, milli möçberleriň, bitewi düzgünleşdiriş çäreleriniň, bikanun awçylyga garşy göreş alyp barmak we gaýtadan döretmek boýunça çäreler babatda özara borçnamalaryň esasynda amala aşyrýarlar.

2. Taraplaryň bellenen möçberleri ylalaşmadyk ýagdaýynda, Toparyň bellenen möçberler boýunça iň soňky çözgüdi hereket edýär.

3. Eger-de Taraplaryň biriniň umumy ýol berilýän bellenen aw möçberinde öz möçberini özleşdirmäge mümkünçiliği ýok bolsa, şol Tarap milli kanunçylygyna laýyklykda ikitaraplaýyn ylalaşyklary we beýleki şertleşikleri baglaşmak arkaly beýleki Taraplara umumy ýol berilýän bellenen aw möçberinde öz möçberiniň galyndylaryny elýeterli edip biler.

7-nji madda

Balyklaryň bekre görnüşiniň täjirçilik maksady bilen edilýän awçylyk, derýalarda we olaryň deňze guýýan ýerlerinde, şeýle hem Taraplaryň her bir döwletiniň däbe öwrülen awçylyk usullaryny hasaba alyp, Toparyň çözgüdi bilen bellenýän deňiz sebitlerinde amala aşyrylyar.

8-nji madda

1. Balyklaryň bekre görnüşleri mümkün boldugya az möçberde, özi hem bu iş hökmany ýagdaýda hasaba alynmak bilen tutulmalydyr.

2. Goşmaça tutup alınan hökmünde awlanan balyklaryň bekre görnüşlerini saklamak bolmaýar, balyklaryň şeýle bekre görnüşleri gaýragoýulmasyz tertipde ýasaýan tebigy gurşawyna gaýtarylmalandyry.

3. Şu maddanyň 1-nji we 2-nji bölümleriniň düzgünleri ylmy barlaglary geçirimek üçin, şeýle hem emeli usulda gaýtadan döretmek maksatlary üçin awlamak babatda ulanylmaýar.

9-njy madda

Taraplar suw biologik serişdelerini, şeýle hem olardan taýýarlanýan önümleri bikanun, habar edilmezden we düzgünleşdirmezden awlamaga we bikanun dolandyrmaga garşı goreş alyp barmak boýunça ähli mümkün bolan çareleri görýärler.

10-njy madda

1. Şu Ylalaşygyň maksatlaryna ýetmek üçin Taraplar Topar döredýärler.

2. Her Tarap Topara bir wekili we onuň orunbasaryny belleýär. Her Tarapyň wekiliniň bir sesi bardyr. Toparyň mejlislerinde her wekiliň ýanynda bilermenler bolup biler. Toparyň mejlisini geçirmek üçin ähli Taraplaryň wekilleriniň bolmagy zerurdyr.

3. Topar ilkinji mejlisinde amal kadalaryny kabul edýär we zerur bolan iş toparlaryny döredýär.

4. Toparda başlyklyk etmek her Tarapyň wekilleri tarapyndan iňlis elipbiýiniň tertibinde iki ýylyň dowamynda gezekli-gezegine amala aşyrylyär.

5. Toparyň nobatdaky mejlisleri başlyklyk edýän Tarapyň döwletiniň çağında azyndan ýylda bir gezek geçirilýär.

Zerurlyga görä nobatdan daşary mejlisler geçirilýär. Şeýle mejlisler Toparyň Başlygyna ýazmaça görnüşde yüz tutýan Taraplaryň biriniň haýyş etmegini boýunça geçirilýär. Nobatdan daşary mejlis Taraplaryň azyndan üçüsiniň mejlisi geçirilmegi goldan ýagdaýynda geçirilýär.

6. Iňlis we rus dilleri Toparyň iş dilleri bolup durýar. Rus we pars dilleri Toparyň mejlisleriniň dilleri bolup durýar.

7. Toparyň çözgütleri Taraplaryň wekilleri tarapyndan biragyzdan kabul edilýär we ýazmaça görnüşde resmileşdirilýär.

8. Taraplar Toparyň çözgütlерiniň milli derejede ýerine ýetirilmegini üpjün edýärler.

11-nji madda

Toparyň şu ygtyýarlyklary bardyr:

1) bilelikdäki suw biologik serişdelerini gorap saklamak, gaýtadan döretmek, rejeli peýdalanmak boýunça işleri utgaşdyrmak;

2) bilelikdäki suw biologik serişdeleriniň sanawyna üýtgetmeleri girizmek;

3) bilelikdäki suw biologik serişdelerini awlamagyň umumy ýol berilýän möçberlerini her ýyl kesgitlemek we olary milli möçberlere paýlamak;

4) bilelikdäki suw biologik serişdelerini awlamagyň umumy ýol berilýän möçberini milli möçberlere paýlamagyň düzgünlerini bellemek;

5) balyklaryň bekre görnüşlerini öz derýalarynda aw edýän beýleki Tarapa milli möçber berlen ýagdaýda, balyklaryň şu görnüşleriniň milli möçberini tutmagyň möçberlerini ylalaşmak;

6) öz içine şu aşakdaky çäreleri alýan awlamagyň çäklendirmeleri esasynda bilelikdäki suw biologik serişdelerini awlamagy we gorap saklamagy düzgünleşdirmek:

- kesgitlenen sebitlerde hem-de suw biologik serişdeleriniň aýry-aýry görnüşleri babatda kesgitlenen döwürler üçin awlamagyň gadagan edilmegini;

- kesgitlenen sebitlerde hem-de suw biologik serişdeleriniň aýry-aýry görnüşleri babatda awlamagyň möwsümleýin ýapylmagyny;

- awlanýan (tutulyp alynýan) suw biologik seriðdeleriniň iň az möçberiniň we agramynyň kesgitlenmegini;
 - suw biologik seriðdelerini awlamak (tutmak) üçin enjamlaryň gözenekleriniň we gurluşynyň ölçegleriniň kesgitlenmegini;
 - awçylygyň beýleki ylalaşylan çäklendirmelerini;
- 7) bilelikdäki suw biologik seriðdelerini tutmak üçin bellenen möçberleriň özleşdirilişi hakynda berlen hasabatlara we Toparyň beýleki çözgütlerini Taraplaryň ýerine ýetirişi baradaky hasabatlara seretmek;
- 8) aw etmeginiň statistiki maglumatlaryna, şol sanda awlamaga gatnaşýan gämileriň sanyna hem-de tutup alşyna seretmek;
- 9) bilelikdäki suw biologik seriðdeleri babatda balyk tutmagyň kadalaryny tassyklamak;
- 10) sanawy Topar tarapyndan tassyklanýan bilelikdäki suw biologik seriðdeleriniň seýrek duş gelýän we ýitip gitmek howpy bolan görnüşlerini hem-de olaryň ýasaýan gurşawyny goramak boýunça zerur bolan maksatnamalary we taslamalary işläp taýýarlamak hem-de tassyklamak;
- 11) bilelikdäki suw biologik seriðdeleri boýunça ylmy-barlag işleriniň ylalaşylan maksatnamalaryny tassyklamak we utgaşdyrmak, bu işleri döwürleýin geçirmeği bellemek;
- 12) şu Ylalaşygyň maksatlaryna ýetmek üçin, ýöriteleşdirilen degişli halkara guramalary bilen hyzmatdaşlyk etmek;
- 13) bilelikdäki suw biologik seriðdelerini gorap saklamak, gaýtadan döretmek we rejeli peýdalanmak babatda jedelli meseleleriň çözülmegine ýardam bermek;
- 14) balyklaryň goýberilýän kiçi görnüşleriniň san we hil taýdan häsiýetnamalaryna bilelikde baha bermek amalyny üpjün etmek;
- 15) iş toparlaryny döretmek, olaryň ýerine ýetirmeli işiniň ugurlaryny we maksatnamalaryny kesgitlemek;
- 16) kabul edilen çözgütleriň ýerine ýetirilişine gözegçilik etmek;
- 17) balyklaryň bekre görnüşleri we olardan alynýan önumler babatda eksport möçberlerini kesgitlemek;
- 18) beýleki wezipeleri ýerine ýetirmek we şu Ylalaşygy durmuşa geçirmek üçin zerur bolup biljek beýleki çözgütleri kabul etmek.

12-nji madda

Şu Ylalaşyklar Taraplaryň öz döwletleri gatnaşyjysy bolup durýan beýleki halkara şertnamalaryndan gelip çykýan hukuklaryna we borçnamalaryna täsir etmeýär.

13-nji madda

Şu Ylalaşygyň hiç bir düzgünleri Hazar deňziniň hukuk ýagdaýy boýunça gepleşikleriň netijesini öňünden kesitleyän hökmünde düşündirilmeýär.

14-nji madda

Şu Ylalaşygy hiç bir zat bilen şertlendirmäge ýol berilmeýär.

15-nji madda

Şu Ylalaşygyň düzgünlerini düşündirmek ýa-da ulanmak bilen bagly islendik jedeller Taraplaryň arasynda geňeşmeleri we gepleşikleri geçirmek arkaly çözülýär.

16-njy madda

1. Şu Ylalaşygyň düzgünleri Taraplaryň ylalaşmagy boýunça üýtgedilip ýa-da olara goşmaçalar giriziliп bilner.

2. Şu Ylalaşyga üýtgetmeler we goşmaçalar onuň aýrylmaz bölegi bolup durýar we şu Ylalaşygyň 18-nji maddasında göz öňünde tutulan tertipde güýje girýän aýratyn teswirnamalar bilen resmiledirilmeýär.

17-nji madda

Russiya Federasiýasynyň Hökümeti şu Ylalaşygyň Depozitarisi bolup durýar.

18-nji madda

1. Şu Ylalaşyklar Depozitariniň şu Ylalaşygyň güýje girmegi üçin zerur bolan içerkidöwlet amallaryny Taraplaryň ýerine ýetirendigi hakyndaky iň soňky ýazmaça habarnamany alan senesinden başlap otuzynjy gün güýje girýär.

2. Şu Ylalaşyklar kesgitlenmedik möhlete baglaşylýar. Taraplaryň her biri özünüň şu Ylalaşykdan çykmak meýli barada Depozitariye ýazmaça habarnama

iberman arkaly özüniň şu Ylalaşyga gatnaşmagyny bes edip biler. Şu Tarap üçin şu Ylalaşyk Depozitariniň şeýle habarnamany alan senesinden başlap, on iki aýyň dowamynda hereket eder.

Astrahan şäherinde 2014-nji ýylyň 29-njy sentýabrynda azerbayjan, gazak, rus, türkmen, pars we iňlis dillerinde bir nusgada amal edildi, özi hem ähli ýazgylaryň birmeňzeş güýji bardyr.

Çaprazlyklaryň ýüze çykan ýagdaýynda Taraplar iňlis dilindäki ýazga yüzlenýärler.

Şu Ylalaşygyň asyl nusgasy saklamak üçin Depozitariýe tabşyrylyar, ol bolsa şu Ylalaşygyň tassyklanan nusgalaryny Taraplara iberýär.

Azerbaýjan Respublikasynyň Hökümetiniň adyndan

Eýran Yslam Respublikasynyň Hökümetiniň adyndan

Gazagystan Respublikasynyň Hökümetiniň adyndan

Russiya Federasiýasynyň Hökümetiniň adyndan

Türkmenistanyň Hökümetiniň adyndan